

Jean-Claude Mourlevat

Zebulon,

avagy

bűntény a Borzoló Borzollóban

Jean-Claude Mourlevat

ZEBULON

AVAGY

**BÜNTÉNY A BORZOLÓ
BORZOLLÓBAN**

Móra Könyvkiadó

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:

Jean-Claude Mourlevat: Jefferson

© 2018 Gallimard Jeunesse

KOSZÓ GRÉTA rajzaival

Fordította: PACSKOVSZKY ZSOLT

*Gyermekeimnek,
akik felnyitották a szemem*

JCM

*Cet ouvrage a bénéficié du soutien des Programmes
d'aide à la publication (P.A.P.) de l'Institut français.*

Ez a mű a Francia Intézet Könyvtámogatási
Programjainak (P.A.P.) keretében jelent meg.

INSTITUT
FRANÇAIS

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely
részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása,
másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve
a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését,
nyilvánossághoz közvetítését – szigorúan tilos!

Hungarian translation © Pacskovszky Zsolt, 2020

© Koszó Gréta, 2020

Hungarian edition © Móra Könyvkiadó, 2020

Megjegyzés

Az országot, ahol történetünk kezdődik, két lábon járó állatok lakják, akik könyveket kölcsönöznek ki a könyvtárból, szerelembe esnek, sms-eket küldözgetnek egymásnak, ha pedig haját akarnak vágatni, fodrászhoz mennek. A szomszédos országban a legokosabb állatok, az emberek élnek.

1.

Az ifjú sün, Cserepes-Bátory Zebulon dudorászva fejezte be a rendrakást – „*dubi-dubi-dub-dubi*” –, mint akinek széles jókedve van. Amikor már minden szépen a helyén volt, a kis seprű kiporolva, a szemeteslapát a szögre akasztva, beállította a sütési időt, hogy mire hazaér, a tejszínes tepsis krumpli szép ropogósra pirulva várja a sütőben. Aztán a kabátkájába bújt, és ahogy összegombolta középen, feltűnt neki, hogy a szövet ráncokat vet előredudorodó kis pocakja miatt. Nem ártana egy csöppet vigyázni a vonalaira, csínján bánni az aprósüteménnyel!

Befújta magát *Erdei Avar* parfümmel, az előszobában bekötötte szépen kifényesített cipőjét – előbb a jobb, majd a bal lábát rakta fel az e célból odakészített sámlira –, aztán vállára emelte a hátizsákját, és elindult otthonról. Reggeli vidámságának oka az az egyszerű kis elhatározás volt, hogy elmegy fodrászhoz. Mosakodás közben tűnt fel neki, milyen rendezetlen az elöl bájosan felkunkorodó kis tincse, s ki nem állhatta, ha elhanyagolt a külseje. Úgy is van: bemegy a városba, és egy kicsit rendbe szedeti a tincset.

Így legalább a könyvtárba is visszaviheti az előző héten kikölcsonzött kalandregényt. *Egyedül a folyón*, ez a címe. Az Orinoco folyónál játszódik, a főhőse pedig egy fiatal, Chuck nevű ember, aki rettenthetetlen bátorsággal győz le minden akadályt. Magány, éhség, szomjúság, szúnyogok, indiánok, felhőszakadás, rekkenő hőség, vadállatok – mindennel megküzd.

Zebulon állig betakarózott, mellette, az éjjeliszekrényen ott gőzölgött egy csészében a herbateája, és olvasás közben elképzelte, hogy ő Chuck, sőt olykor azon kapta magát, hogy ökölbe szorítja a kezét, és nagyra nyitja a szemét. Mindenesetre két egymást követő éjszaka sem tudta letenni a könyvet. Különösen azt a részt imádta, amikor Chuck eltéved az erdőben, és csillagtechnikával próbál kikeveredni. Vaktában elindulsz valamelyik irányba, tesz el ötven lépést egyenesen előre, és ha semmi eredmény, akkor visszatérsz a kiindulópontra, majd másik irányba próbálsz szerencsét. Szerette azt a szörnyű részt is, amikor Chucknak már kopog a szeme az éhségtől, ezért úgy dönt, megöli és megeszi a kutyáját, hogy életben maradjon, az utolsó pillanatban azonban megesik a szíve szegény párán, zokogásban tör ki, és megkíméli az állat életét. Amikor ezekhez az oldalakhoz ért, Zebulonnak be kellett nyúlnia a párnája alá a zsebkendőjéért, hogy megtörölgesse a szemét. A történet egy távolabbi pontján a ku-

tya viszonzásul megmentette Chuck életét. Zebulon ott is elsírta magát. Ez az egyik előnye annak, ha valaki egyedül él: teli tüdőből, hamisan énekelhet, anyaszült meztelenül járkálhat, akkor áll neki falatozni, amikor neki jólesik, és bármikor sírva fakadhat.

Ragyogó idő volt ezen az őszi reggelen. Zebulon bezárta az ajtót, nadrágja bal zsebébe csúsztatta a kulcsot, a jobból pedig előhúzta a mobiltelefonját, hogy üzenetet küldjön:

Kedves Berti, ma délelőtt ne nézz át. A városba, a Borzoló Borzollóba mentem egy kis tincsigazításra. Dél körül érek haza. Ha esetleg érdekel, krumpli sült a sütőben... Cső, pajti!

Aztán nagy vidáman útnak indult. Mit kívánhatna még az élettől? Egészséges, mint a makk, van tető a feje felett, az éhezést hírből sem ismeri, Berti személyében nagyszerű barátot tudhat maga mellett, és mindennél elbűvölőbb vidéken, egy bükkerdő szélén lakik.

A város nem volt messze. Pár perc séta az erdőszélen, majd lefelé egy ribizlibokrokkal szegélyezett lejtős úton, és már ott is volt az országút: Zebulon annak a vonalát követte, egyik kanyart a másik után. Vajon azért nem figyelt, mert gondolatban még az Orinoco partján járt Chuckkal? Vagy mert elképzelte, ahogyan a Borzoló Borzollóban a fiatal fodrászlány, Karolinka finom, puha kezére

bízta magát, hogy megmossa a felkunkorodó tincset, mielőtt kiigazítaná? Akárhogy is, egy éles kanyar után, nem éppen a legjobb helyen ment át az úton.

A város irányából váratlanul felbukkanó kocsi több mint 120-szal repesztett. Zebulon azért így is látta, hogy ketten ülnek benne. A volánnál egy nyakigláb, vézna, borotvált fejű ember kuporgott, akinek mintha össze kellett volna görnyednie, hogy hórihorgas testével elférjen valahogy a kocsiban. Az utasa is ember volt, csak jóval zömkebb, a fején sapkát viselt, és kikönyökölt az ablakon. A nyakigláb a fékre taposott: a kerekek csak úgy csikorgtak a kátrányozott úton. Zebulon éles vinnyogással ugrott hátra, hanyatt bele az árokba. A terepjáró nagy ívben kikerülte, az utasa pedig kiordított valamit a leengedett ablakon, valamit, ami „mi a fenét”-tel kezdődött, „csinálsz”-szal folytatódott, a vége pedig a „sün” volt, csak azt még megelőzte egy jelző is, amit e helyütt nem idézhetünk.

–Vagy te! – motyogta az orra elé mintegy visszavágásképpen Zebulon.

Nézte, ahogy a jármű felgyorsul és eltűnik. Zebulon feltápászkodott, megigazgatta a ruháját, szemügyre vette az ülepén átnedvesedett nadrágját, és azon tűnődött, nem volna-e bölcsebb, ha hazamenne átöltözni. De némi habozás után úgy döntött, hogy most már nem

fordul vissza, semmi kedve hozzá. „Majd megszárad rajtam!” – gondolta magában. Előbb a könyvtárba ugrik be, így Karolinka előtt már száraz üleppel mutatkozhat, nehogy véletlenül azt gondolja a lány... ki tudja, mit. A nagy tépelődés közepette kelleetlenül állapította meg, hogy a szívverése csak nem akar lecsillapodni. A történetek erősen felzaklatták. Pár centi, és *goodbye, sünikém!* Az élet már csak ilyen: könnyednek, vidámnak, gondtalannak érezzük magunkat, aztán elég öt másodperc, hogy minden a feje tetejére álljon. „Törékeny dolog a boldogság” – állapította meg, és igyekezett elterelni a gondolatait.

Mire a városba ért, majdnem visszanyerte a lendületét, és fütyörészve kaptatott felfelé a főutcán, majd fordult be balra a szökőkútnál. A városi könyvtárban jól ismerték: minden munkatárs vidám „Jó napot, Zebulon!”-nal köszöntötte.

– Tetszett? – kérdezte tőle a szív alakú szemüveget viselő, kedves könyvtáros kacsalány, amikor letette a pultra az *Egyedül a folyónt*.

Zebulonnak eszébe jutott, hogy az ő ajánlására kölcsönözte ki a kötetet.

– Nem tetszett – kezdett bele a mondandójába, majd mivel a kacsalány ábrázata megnyúlt, ő pedig nem akarta tovább heccelni, így folytatta: – Nem tetszett, hanem

i-mád-tam! Amúgy pedig köszönöm a tippet, és a barátomnak, Bertinek is ajánlani fogom a könyvet.

– Jaj, Zebulon úr – mondta a kacsalány pirulva –, már kezdtem megijedni. És meg is lepődtem, mert biztos voltam benne, hogy teljesen odalesz Chuck kalandjaiért. Ha szeretné, akár most is kiviheti újra a regényt, így személyesen nyomhatja a barátja kezébe.

Zebulon köszönetet mondott, nézelődött még egy picikét a polcokon, majd suttyomban leült a radiátor sarkára, és magazinokat kezdett lapozgatni. Fél órával később hagyta el a könyvtárat, hátizsákjában újra ott cipelte az *Egyedül a folyónt*, és ülepén csaknem teljesen megszáradt a nadrág.

A fodrászszalon, a *Borzoló Borzolló* ott volt a közelben, az utca legvégén. Az egyszerű, régimódi kis hely egyszerre legfeljebb három vendéget tudott fogadni. A higgadt, jámbor lelkű tulajnak, a borz Edgár úrnak volt egy fodrászoknál ritka, Zebulon által vagy inkább a füle által igazán remeknek tartott tulajdonsága: egyetlen fölösleges szó nélkül vágta le a vendég haját.

Ezért aztán a sün már évek óta a *Borzoló Borzolló*ba járt, mert bízhatott benne, hogy egy-egy alkalom után nem fog zsongani a feje a sok beszédetől. Megigazította

a kabátkáját, kidüllesztette a mellét, egy kis mélylégzés-gyakorlatot végzett, majd megköszörülte a torkát. Mi lenne, ha meghívná egy italra Karolinkát munka után? Nem is rossz ötlet. Sőt, nagyszerű. Gyorsan kihasználja, hogy Edgár úr, teszem azt, telefonál, és belevág: „Mondja csak, Karolinka, hánykor végez ma? Azért kérdem, mert arra gondoltam, hogy... igen, gondoltam, ha van kedve, akkor esetleg...”

Karolinka a tulajdonos unokahúga volt, akit a már idősödő Edgár úr azért vett fel, hogy besegítsen neki. Zebulon imádta, ahogy besamponozza, bedörzsölgeti a fejét hajlékony ujjával. Imádta, hogy megkérdezi tőle, nem túl forró vagy nem túl hideg-e a víz. Egyébként, akármilyen hőmérsékletű volt is, Zebulon azt felelte, hogy tökéletes. Ha Karolinka jégfürdőnek veti alá, vagy leforrázza a fejét, azt is némán tűrte volna. Amikor kényelmesen elhelyezkedett a kis termete miatt elengedhetetlen ülésmagasítón, elragadtatottan lehunyta a szemét, és arról képzelgett, hogy Karolinka a menyasszonya. Mert bár láttuk, milyen sok előnye származik annak, ha valaki egyedül él, de olykor azért az illető egy csöppet... egy csöppecskét magányosnak érzi magát.

Zebulon igencsak meglepődött, amikor megpróbálta lenyomni a kilincset, hogy nem tudja kinyitni az ajtót, pedig a *Borzoló Borzolló* felirat ott villogott felette, és

a vasredőnyt is felhúzták. Megpróbált belesni a függönyön át. Odabent égett a villany. Fején fóliasapkával egy tisztes korú kecskeasszonyoság szunyókált a hajszáritó búra alatt. Minden olyan volt, mint máskor, leszámítva, hogy Zebulon sem a fodrász Edgár urat, sem Karolinkát nem látta sehol. Megkocogtatta ujjával az üveget, és várt. Majd valamivel erősebben is megkocogtatta, de mert most sem történt semmi, arra az elhatározásra jutott, hogy megkerüli az épületet, eszébe jutott ugyanis, hogy az egyik ablak hátrafelé néz.

Az ablak mindkét szárnya tárva volt, de ha bemászik, azzal bűncselekményt követ el, márpedig Zebulon semmitől sem irtózott úgy, mint a törvények áthágásától. Mindig is feddhetetlenségre törekedett, némileg állampolgári tudatból, legfőképpen azonban azért, hogy mindenki békén hagyja, ez az igazság. Ezért aztán visszament a bejáráthoz, újból megzörgette az üveget, és mert odabent semmi mozgást nem érzékelt, inkább odébbállt.

De nem jutott messzire: nem kellett sok, és megszólalt a lelkiismerete. És ha történt valami?... Ha Karolinka veszélyben van? A gondolat, hogy talán tehet valamit, és azzal a valamivel esetleg nagyot nőhet a fiatal borzlány szemében, hirtelen és feltartóztathatatlanul félfordulatra készítette. Pár perccel később már újra ott állt a ház mögött, a nyitott ablak alatt.

– Edgár úr! Karolinka kisasszony! – kiáltott be, ám mivel csak nem érkezett válasz, összeszedte a bátorságát, és bemászott, az se zavarta, ha esetleg kiszakad a kabátja.

Egy rakás különféle flakonnal, dobozzal, habbal, samponnal és más hajápoló szerrel zsúfolt hátsó helyiségben találta magát. Bent, a fodrászszalonban szólt a rádió, a helyi adó műsora, más egyéb azonban nem szüremlett ki. Egy hadaró hang arra kérte a hallgatókat, hogy sürgősen hívjanak egy emelt díjas számot, mert akkor jó eséllyel megnyerhetik a nagy semmit. Zebulon lassan araszolt befelé, és ismét szólongatni kezdte a két borzot:

– Edgár úr? Karolinka kisasszony? Zebulon vagyok. Vettem a bátorságot, hogy...

A kecskeasszony kitartoán aludt a búrája alatt, félig nyitott szájából kilátszott hibátlan műfogsora, állára keskeny nyálcsík csordogált. Úgy tűnt, édes boldogságban lebeg. Talán gidácskákról, a dédunokagidáiról álmodott.

Zebulon megkerülte a hozzá legközelebbi, üres forgószéket, és az első, amit meglátott, Edgár úr két krémszínű cipője volt – a plafon felé meredő orral. Még véletlenül sem lehetett összetéveszteni semmivel: a derék borz nap mint nap dicsérte a munkalábbelijét, mondván, olyan kényelmes, „mint egy papucs”. Még egy lépés, és Zebulon megpillantotta a földön a két lábszárat, egyiket a másik mellett, majd az aljáig gondosan begombolt fehér kö-

penyt, feljebb pedig a nagy fodrászollót, amelynek egyik ágát tövig Edgár úr mellkasába döfték.

A vér nagy foltot rajzolt a köpeny anyagára, nagy vörös foltot, aminek az alakja Madagaszkár térképére emlékeztetett. A sors iróniája folytán az anyagra ráhímzett *Borzoló Borzolló* szavak közvetlenül felette látszottak. A fodrászszalon neve még soha nem tűnt ennyire találónak.

Olyan volt, mintha Edgár úr ugyanúgy aludna, mint vendége, a kecske, de ő nem álmodott gidákról, nem álmodott többé semmiről – meghalt.

Addig a napig az élet igazán kegyes volt Zebulonhoz. Megkímélte a heves érzelmi megrázkódtatásoktól, és most sehogy se bírt higgadtan reagálni. Előbb fulladozni kezdett, majd különös hangokat adott ki, efféléket:

– *A-ha-hu-hu.....a-hu-hu-hu-hu-ha!* – Amit így lehetett volna lefordítani: „Jaj-jaj-jaj, de szörnyű látvány!” Majd így folytatta:

– *Brüüüü eeehh jiiihhhhhhh!* – Aminek a jelentése körülbelül ez volt: „Nagyon úgy fest, hogy ez a borz nem természetes halállal halt meg. Sőt, szerintem gyilkosság történt.” És végül még következett egy hosszú, panaszos „*Graaaaaaaaaahhhhh*” is, amit nagyjából így lehetett érteni: „Bárki bármit mond, szörnyen megrázó látvány ez!”

Aztán olyasmit tett, amit még véletlenül sem kellett volna tennie: letérdelt a holttest mellé, „Várjon, Edgár úr,

szárnyakat adott neki, és ahogy átugrott egy ÚTJAVÍTÁS táblát, majd egy legalább három méter széles gödröt, valóban olyan érzése is támadt, hogy repül. Üldözői kénytelenek voltak megkerülni a gödröt, ő pedig ezalatt nehezen behozható előnyre tett szert. Egyikük ezt üvöltötte: „Állj meg, Zebulon!”, de ő ugyanabban az őrült tempóban rohant tovább, és minden utcasarkon befordult, hogy végleg lerázza őket.

Az ösztöne, amihez – szó, mi szó – jókora mázli is társult, egy beépítetlen telekre vezette, ahol védve volt minden tekintettől, és így végre lelassíthatott. Egy csalánnal és tüskés bokrokkal benőtt deszkakerítés tövében lapult meg. A szíve még mindig olyan szaporán vert, mintha ki akarna ugorni a helyéről, a tüdeje égett. Ráébredt, hogy menekülés közben megállás nélkül azt hebegte: „Nem én voltam, nem én voltam...” Elhallgatott, várt néhány percet, és amikor már kifújta magát, megismételte: „Nem én voltam.” Aztán észrevette, hogy a nadrágja már megint nedves, de ezúttal nem az árokba gyűlt víztől. Akkor történhetett meg a baj, amikor felfedezte a holttestet. Meg lehet érteni: a sokk, az izgatottság. Szégyenében majdnem elsírta magát. Mit tett volna Chuck hasonló helyzetben? Alighogy feltette a kérdést, már tudta rá a választ: Chuck soha nem hozta volna magát hasonló helyzetbe.